

**BCC DLA POLSKIEJ
GOSPODARKI**
DIAGNOZA I REKOMENDACJE

Business Centre
Club

Spis treści:

1.	WSTĘP.....	Str. 3
2.	POLITYKA MAKROEKONOMICZNA.....	Str. 4
3.	WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I STANOWIENIE PRAWA.....	Str. 6
4.	SYSTEM UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.....	Str. 9
5.	SYSTEM PODATKOWY.....	Str. 11
6.	RYNEK PRACY.....	Str. 13
7.	MAJĄTEK SKARBU PAŃSTWA.....	Str. 15
8.	ENERGETYKA.....	Str. 17
9.	KLIMAT I ŚRODOWISKO.....	Str. 20
10.	ZDROWIE.....	Str. 22
11.	WSPÓŁPRACA POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ.....	Str. 24
12.	POPRAWA KONKURENCYJNOŚCI POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW.....	Str. 26
13.	RYNEK KAPITAŁOWY.....	Str. 27
14.	PRZEMYSŁ FARMACEUTYCZNY.....	Str. 29
15.	SPÓŁDZIELCZOŚĆ.....	Str. 30
16.	AUTORZY.....	Str. 31
17.	KONTAKT.....	Str. 33

Wstęp

Przedsiębiorcy i pracodawcy prywatni, mimo że mają zdecydowanie dominujący udział w wytwarzaniu polskiego PKB, ciągle pozostają na marginesie zainteresowań partii politycznych.

W okresie przedwyborczym dyskusja zdominowana jest tematami społecznymi i socjalnymi. Zapomina się o tym, że aby cokolwiek dzielić, najpierw trzeba to coś wypracować.

Przedsiębiorcy i pracodawcy prywatni we współczesnej Polsce tworzą **12,8 mln** miejsc pracy. W przeciwieństwie do sfery budżetowej, w sektorze przedsiębiorstw wynagrodzenia rosną o **14,5%** rocznie, podczas gdy w tym samym czasie rząd waloryzuje stawki wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w sferze budżetowej jedynie o **7,8%**. Biorąc pod uwagę, że w ostatnich trzech latach udział przedsiębiorców prywatnych w wytwarzaniu PKB wynosił:

- w sektorze MŚP – **49,6%**
 - w sektorze dużych przedsiębiorstw – **22,7%**,
- potwierdza się teza, że dla rozwoju społeczno-gospodarczego Polski kluczowy jest rozwój przedsiębiorczości w sektorze prywatnym.

Stąd też, w związku ze zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi, proponujemy partiom politycznym przyjęcie przedstawionych na kolejnych stronach niniejszego raportu założeń programowych, istotnych z punktu widzenia wzrostu firm należących do przedsiębiorców, a także całej krajowej gospodarki.

12,8mln
miejsc pracy
w sektorze prywatnym

14,5%
roczny wzrost
wynagrodzeń

49,6%
udział w PKB
w sektorze MSP

22,7%
udział w PKB
w sektorze dużych
przedsiębiorstw

POLITYKA MAKROEKONOMICZNA

2

Diagnoza

Od ośmiu lat polityka gospodarcza koncentrowała się na stymulowaniu konsumpcji kosztem dbałości o oszczędności i inwestycje.

Działania te, spotęgowane przez pandemię COVID i wojnę na Ukrainie, przy nieodpowiedzialnej polityce pieniężnej NBP, doprowadziły do stanu, w którym głównym problemem gospodarczym jest niski poziom inwestycji oraz zagrożenie stagflacją. Pomocą w rozwiązaniu tych problemów mogą być środki z KPO, których jednak od ponad dwóch lat Polska nie może otrzymać z powodu zarzutów nieprzestrzegania praworządności. Z tego powodu zagrożone jest również pozyskanie środków z funduszy spójności.

Nie ma też rzetelnej wiedzy o sytuacji finansów państwa, ponieważ dane o deficycie budżetu są istotnie zaniżone.

Problemem Polski jest także brak długookresowej strategii gospodarczej, wyznaczającej priorytetowe kierunki rozwoju. Dominuje krótkookresowa perspektywa decyzyjna, często zresztą zmieniana.

Rekomendacja 1

Potrzebne są szybkie działania związane z urealnieniem statystyki finansów państwa w drodze przyjęcia unijnych rozporządzeń dotyczących finansów publicznych (ESA 2010) oraz procedury pomiaru deficytu budżetowego (EDP) oraz akceptacja wymaganych przez Komisję Europejską i polską Konstytucję zmian odnoszących się do przestrzegania praworządności. Dzięki nim, Polska będzie mogła otrzymać środki z KPO, a także środki z bieżącej perspektywy budżetowej UE do roku 2030, a to istotnie poprawi stan finansów państwa i zwiększy możliwości inwestycyjne przedsiębiorstw.

Rekomendacja 2

W swoich perspektywicznych działaniach rząd uwzględnić musi, że pozytywne efekty „doganiania” krajów wysoko rozwiniętych oraz członkostwa Polski w UE będą wygasać w ciągu najbliższych 10-15 lat, co spowoduje obniżenie tempa wzrostu PKB na mieszkańca oraz tempa wzrostu wydajności pracy – z około 3,5% rocznie do 1,5% rocznie. W związku z powyższym, w ciągu 10-15 lat wynik sektora finansów publicznych powinien zostać poprawiony z deficytu rzędu około 4 pkt proc. PKB do deficytu na poziomie około 1 pkt proc. PKB.

Rekomendacja 3

Konieczna jest zmiana struktury wydatków publicznych. Wzrosnąć musi udział w PKB wydatków na ochronę zdrowia, szkolnictwo i badania, obronę narodową, budownictwo mieszkaniowe oraz na programy prorodzinne i pomoc społeczną dla osób niepełnosprawnych.

Rekomendacja 4

Uważamy za zasadne powrót do dyskusji i działań związanych z wejściem Polski do strefy euro, obejmującej już 20 krajów Unii Europejskiej. Wprowadzenie wspólnej waluty wyeliminuje ryzyko kursowe dla polskich przedsiębiorców, prowadzących transakcje z krajami strefy euro (trafia tam około 70% naszej wymiany handlowej). Ponadto firmy polskie zyskałyby większą wiarygodność na rynku międzynarodowym, co stanowić będzie silny, nowy bodziec rozwoju całej gospodarki.

Funkcjonowanie w strefie euro będzie także wymuszać na rządzie prowadzenie rozważnej polityki fiskalnej.

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I STANOWIENIE PRAWA

3

Diagnoza

W ostatnich kilku latach następowała w Polsce stopniowa degradacja systemu wymiaru sprawiedliwości oraz sposobu stanowienia prawa, a także rozkład instytucji działających w obszarze demokratycznego prawa. Cały ustrój prawny podporządkowany został bieżącym celom politycznym, a nowe projekty legislacyjne tworzone na zamówienie rządzących, niechlujnie, pośpiesznie, często z zapisami sprzecznymi z obowiązującymi już regulacjami lub ustawami i bez niezbędnych konsultacji. Dotyczyło to wszystkich rodzajów prawa, w tym również prawa gospodarczego i prawa podatkowego, które mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania przedsiębiorstw. Takie postępowanie wpływa destrukcyjnie na swobodę działalności gospodarczej oraz rozwój firm, wzbudzając niepewność wśród menadżerów i właścicieli biznesów, a także zniechęcając do podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych.

Rekomendacja 1

Kluczowym zadaniem rządu jest przywrócenie podstawowych zasad praworządności tj. restytucja pozycji sędziego w wymiarze sprawiedliwości oraz uzdrowienie głównych instytucji systemu prawnego, takich jak Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy czy też niezależna od Ministra Sprawiedliwości Prokuratura.

Pozwoli to na odblokowanie decyzji UE o wstrzymaniu dopływu do Polski środków z KPO. Konieczne jest również, by wszystkie projekty legislacyjne przygotowywane były na bazie rzetelnych, dogłębnych i szeroko konsultowanych analiz.

Rekomendacja 2

W obszarze ustawodawstwa gospodarczego postulujemy, by:

- 1.** Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z roku 2014 (obecnie nieprzestrzeganą), przepisy określające warunki wykonywania działalności gospodarczej wchodziły w życie tylko dwa razy w roku (1 stycznia i 1 czerwca);
- 2.** Odejść od fikcji, że powyższe zobowiązanie nie dotyczy zmian przepisów na korzyść przedsiębiorców, bo doświadczenie pokazuje, że tego typu interpretacja nie jest jednoznaczna dla rządzących i dla przedsiębiorców;
- 3.** Do końca października każdego roku Rada Ministrów powinna prezentować plan prac legislacyjnych na rok kolejny w obszarze podatków, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy i innych regulacji dotyczących działalności gospodarczej, a także przepisów będących implementacją dyrektyw unijnych do polskiego porządku prawnego. Wraz z tą informacją powinna być podawana data rozpoczęcia prac legislacyjnych, przewidywana data ich zakończenia oraz przewidywana data wejścia ich w życie;
- 4.** Na koniec każdego roku Prezes Rady Ministrów powinien przedstawić w Sejmie sprawozdanie z wykonania planu prac legislacyjnych oraz wyjaśnić przyczyny ewentualnego niewykonania tego planu;
- 5.** Urealnić obowiązek dokonywania analizy wpływu projektowanych przepisów na przedsiębiorców (tzw. OSR). W większości przypadków OSR jest załączany do zmienianych regulacji prawnych, ale jest to zwykle tylko dokument formalny, bardzo ogólny, nie dający przedsiębiorcy żadnej praktycznej wiedzy na temat wpływu zmiany prawnej na działanie firmy.

Rekomendacja 3

Konieczne jest respektowanie wysokich standardów prowadzenia dialogu społecznego oraz konsultacji społecznych w procesie stanowienia prawa gospodarczego, a mianowicie:

- 1.** Dotrzymywania terminów konsultacji projektów prawnych wynikających z praw przedsiębiorców tj. minimum 30 dni;
- 2.** Wprowadzenia obowiązku konsultacji z RDS również projektów innych niż rządowe tj. poselskich, senackich, komisyjnych, prezydenckich i obywatelskich oraz ograniczenie w procedowaniu ścieżki poselskiej trybu pilnego i trybu odrębnego (są to jedne z „kamieni milowych” KPO);

3. Rozpatrywanie przez rząd w sposób przychylny i konstruktywny wynegocjowanych w ramach RDS wspólnych propozycji, ustaleń i uchwał strony pracodawców i związków zawodowych; temat wpływu zmiany prawnej na działanie firmy.

Rekomendacja 4

W zakresie prawa podatkowego wskazujemy na potrzebę:

1. Przestrzegania w praktyce handlowej generalnej zasady, że przedsiębiorca ma prawo do odliczenia podatku naliczonego VAT. Organy skarbowe stosują bowiem z góry zasadę solidarnej odpowiedzialności przedsiębiorcy za nieprawidłowości VAT-owskie kontrahenta i żądają udowodnienia, że przedsiębiorca nie wiedział o jego nieuczciwości;

2. Umożliwienia negocjacji w sytuacji oskarżenia i wymiaru „nieprawidłowo” obliczonego VAT w sytuacji nieświadomych lub niecelowych działań przedsiębiorcy;

3. Odbiurokratyzowania postępowań o udzielanie przedsiębiorcom ulg w spłacie zaległych zobowiązań podatkowych (rozkładaniu na raty);

4. Ograniczenia represyjnych uprawnień organów skarbowych do tymczasowego zajęcia ruchomości w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia zaległości podatkowych przedsiębiorcy, a także zawieszania i przerywania biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego;

5. Skrócenia terminu skorzystania z ulgi w podatku za złe długi, z obowiązujących obecnie 90 dni do 60 dni, co poprawiać będzie sytuację płynnościową firm.

SYSTEM UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

4

Diagnoza

System emerytalny w Polsce jest nieprzejrzysty i stanowi coraz większe obciążenie dla finansów publicznych.

Ponadto system ten nie będzie w stanie zapewnić obywatelom godziwego zabezpieczenia emerytalnego z powodu rosnącej długości życia mieszkańców kraju, zbyt niskiej i malejącej w dalszym ciągu liczby urodzeń, niskich składek emerytalnych, małej aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym, a także za niskiego progu wiekowego osób przechodzących na emeryturę.

Rekomendacja 1

System emerytur pomostowych powinien być traktowany jako wygasający. Dopuszczalne może być – jako wyjątek od reguły – utrzymywanie systemu emerytur pomostowych w bardzo ograniczonym zakresie i to w szczególnych przypadkach.

Rekomendacja 2

Wprowadzenie do systemu emerytalnego tzw. emerytur stażowych bez ograniczeń może prowadzić do nieracjonalnie nadmiernego obniżenia przeciętnego wieku emerytalnego, który w Polsce jest już i tak niski - szczególnie w przypadku kobiet. Aby temu zapobiec, należałoby wprowadzić minimalny staż pracy, jako warunek otrzymania tego typu świadczenia.

Rekomendacja 3

W Unii Europejskiej formalny wiek emerytalny kobiet i mężczyzn jest taki sam we wszystkich krajach z wyjątkiem Polski i Rumunii. Rekomendujemy zrównanie wieku kobiet i mężczyzn jako obowiązującej zasady. Taka zmiana podwyższy emerytury kobiet, które są teraz bardzo niskie. Poprawi to finanse FUS, ale też zwiększy aktywność zawodową społeczeństwa w obszarze 55+, będącą obecnie również na bardzo niskim poziomie.

Rekomendacja 4

BCC rekomenduje eliminację podatku PIT od dochodów z pracy po przekroczeniu formalnego wieku emerytalnego.

Rekomendacja 5

Uważamy, że należy zlikwidować tak zwany okres ochronny, wymuszający na przedsiębiorcy zatrudnienie pracownika przez 4 lata przed dojściem do formalnego wieku emerytalnego. Gwarantowanie pracownikowi okresu ochronnego zmniejsza bowiem jego zainteresowanie pracą w tym okresie i często objawia się nadmiernymi zwolnieniami z pracy.

Diagnoza

Polski system podatkowy został całkowicie zrujnowany poprzez nadmierne skomplikowanie oraz oderwanie od zasad sprawiedliwości społecznej. W zakresie opodatkowania przedsiębiorstw oraz działalności gospodarczej obowiązki proceduralne oraz sankcje karnoskarbowe rosły z roku na rok, osiągając w wartościach realnych jeden z najwyższych wymiarów w demokratycznych państwach europejskich.

Obecnie obowiązujące przepisy pogłębiają nierówność podatkową, preferując jednego rodzaju działalności, dyskryminując jednocześnie inne, nie przekazując przy tym żadnej logicznej informacji o społecznie pożądanym kierunku działań gospodarczych. Wprowadzane redystrybucyjne rozwiązania fiskalne wspierają zachowania popytowe i doprowadzają do uznaniowości transferów podatkowych.

Rekomendacja 1

Aktualnie każdy z urzędów skarbowych upoważniony jest do interpretacji obowiązujących przepisów według własnego rozpoznania i własnej oceny konkretnej sytuacji podatkowej. Dzieje się tak nawet wówczas, gdy analizowany przypadek jest bardzo zbliżony do zaistniałego już wcześniej w innym urzędzie casusem podatkowym. Skutkiem tego w analogicznych często okolicznościach przedsiębiorcy otrzymują odmienne decyzje podatkowe, a nawet ten sam przedsiębiorca, mający oddziały samodzielnie rozliczające się podatkowo w różnych miastach, uzyskuje inną interpretację przepisów podatkowych w każdym z urzędów.

Niezbędne jest zatem wprowadzanie przepisów pozostawiających możliwie najmniej wątpliwości interpretacyjnych, a także stosowanie ich w oparciu o stabilną i jednoznaczną wykładnię interpretacyjną organów skarbowych.

Rekomendacja 2

Naprawa systemu podatkowego wymaga stworzenia niemal od zera wszystkich ustaw podatkowych. Począwszy od systemu arbitralnych podatków dochodowych, kompletnie niejasnych zasad wymiaru podatków i opłat lokalnych, aż po anachroniczne zasady podatku od spadków i darowizn. W zakresie podatków dochodowych należy przygotować nową ustawę dotyczącą dochodów z działalności gospodarczej oraz pozostałych dochodów i oddzielić opodatkowanie dochodów na działalność gospodarczą od dochodów przeznaczonych na konsumpcję. Przy tworzeniu nowego systemu podatkowego konieczne jest:

- 1.** Przestrzeganie zasady sprawiedliwości podatkowej tj. równego opodatkowania dochodu bez względu na źródło przychodu;
- 2.** Wprowadzenie wysokiej kwoty wolnej od podatku, co najmniej w wysokości minimalnego wynagrodzenia;
- 3.** Stosowanie ulg i zwolnień podatkowych tylko o charakterze społecznym lub prorodzinnym, a w odniesieniu do wydatków inwestycyjnych przyjęcie zasady ich odliczania od podstawy opodatkowania CIT;
- 4.** Zapewnienie neutralności podatków dochodowych w zakresie gromadzenia kapitału rodzinnego, co ułatwi międzypokoleniowy transfer biznesu (fundacje rodzinne).

Rekomendacja 3

Z uwagi na deficyt finansów publicznych w dłuższej perspektywie niezbędne stanie się zwiększenie podatków pośrednich takich jak podatek od sprzedaży detalicznej oraz podatek VAT. W swoich rekomendacjach dla Polski, Komisja Europejska zwraca bowiem uwagę, że niskie stawki podatku VAT powinny stanowić wyjątek od reguły, a nie być regułą.

Rekomendacja 4

Powszechnie znane są przypadki wydawania przez urzędy skarbowe kontrowersyjnych decyzji podatkowych doprowadzających firmy do bankructwa. Właściciele tych firm często dochodzą potem sprawiedliwości w postępowaniach sądowych i po wielu latach sądy krajowe lub Trybunał Sprawiedliwości UE wydają korzystne dla nich wyroki. Niestety zrujnowanej aktywności biznesowej nie daje się już odbudować, a koszty społeczne takich pomyłek są wysokie. Ministerstwo Finansów powinno zatem aktywnie identyfikować przepisy podatkowe, których linia interpretacyjna organów skarbowych jest konsekwentnie odrzucana przez sądy i korygować takie przepisy. Ponadto niezbędne jest pociąganie do odpowiedzialności urzędników, którzy w sposób widoczny/ewidentny nieprawidłowo interpretują przepisy podatkowe, narażając przedsiębiorców na zbędne koszty, a nawet ryzyko upadłości firmy.

Diagnoza

Brak zdolności do powiększania zasobów pracy stanowi jedno z największych wyzwań polskiej gospodarki.

Ma to związek zarówno ze znaczną skalą bierności zawodowej, uwarunkowaną wczesnym opuszczaniem rynku pracy, opieką nad niesamodzielnymi członkami rodzin, jak również z przemianami demograficznymi wynikającymi z malejącego poziomu urodzeń. Zmiany demograficzne będą postępować i ich zahamowanie – o ile w ogóle będzie możliwe – wymaga bardzo długiego czasu. Naprawa polskiego rynku pracy powinna zatem polegać na działaniach motywujących społeczeństwo do większego zainteresowania podjęciem aktywności zawodowej lub jej wydłużenia w czasie.

Rekomendacja 1

W sferze oprawy instytucjonalno-prawnej rynku pracy należy powrócić do koncepcji połączenia Ministerstwa Pracy i Ministerstwa Gospodarki w jeden resort gospodarki i pracy, jak już dwukrotnie miało to miejsce w latach wcześniejszych (2001-2003 i 2020-2021). Pozwoli to na rozdzielenie funkcji realizowanych obecnie przez Ministerstwo Rodziny na funkcje socjalne, pozostające w dalszym ciągu w tym resorcie (lub w innym resorcie o tym samym charakterze) oraz funkcje przedsiębiorcze, za które odpowiadać powinien resort gospodarczy. W dłuższej perspektywie konieczne jest również opracowanie nowego Kodeksu Pracy, a w istocie Kodeksu Zatrudnienia opisującego różne formy umów o świadczenie pracy, wraz z odpowiednimi odniesieniami do systemu emerytalnego.

Rekomendacja 2

Odpowiedzią na kurczenie się krajowego rynku pracy powinno być:

- 1.** Ułatwienie dostępu do polskiego rynku pracy dla imigrantów i to nie tylko z Ukrainy, ale też z innych rejonów świata. Liczba imigrantów z Ukrainy nie będzie bowiem rosnąć tylko się zmniejszać, gdyż zaczną oni wracać do domów, by odbudowywać swój kraj. Wszystkim zagranicznym pracownikom i ich rodzinom zapewnić też należy dobre warunki życia w Polsce;
- 2.** Ukierunkowanie polityki zatrudnienia na pobudzanie aktywności zawodowej osób pozostających w „szarej strefie” i na „ukrytym bezrobociu” (np. w rolnictwie, wśród kobiet prowadzących dom);
- 3.** Wspieranie rozwiązań i regulacji prawnych zmierzających do wzrostu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, wraz z odpowiednimi działaniami w zakresie rozwoju dla nich systemów opieki instytucjonalnej;
- 4.** Tworzenie zachęt prawnych do kontynuowania życia zawodowego przez osoby w wieku emerytalnym, w tym wyrównanie wieku emerytalnego dla kobiet i mężczyzn, a perspektywicznie stopniowe podnoszenie ustawowego wieku emerytalnego, przy jednoczesnym wsparciu dla osób wymagających przekwalifikowania;
- 5.** Urbanizacja małych ośrodków miejskich i zmniejszenie skali ich wykluczenia transportowego, co przyniesie zwiększenie mobilności zawodowej ich mieszkańców.

Rekomendacja 3

Pożądane jest wypracowanie i praktyczne wdrożenie różnorodnych rozwiązań organizacyjno-prawnych dla zwiększenia skali pracy zdalnej. Ułatwi to aktywizację zawodową osób nie mogących systematycznie dojeżdżać do miejsca pracy lub nie zainteresowanych wykonywaniem pracy w firmach.

Rekomendacja 4

Konieczne są aktywne działania państwa zmniejszające zapotrzebowanie na siłę roboczą poprzez wspieranie finansowe i logistyczne rozwoju robotyki, automatyzacji, sztucznej inteligencji i cyfryzacji.

Diagnoza

Obszar gospodarowania majątkiem państwowym jest jedną z najgorzej ocenianych sfer działalności rządu. Prowadzona od 8 lat renacjonalizacja firm i postępująca monopolizacja kluczowych dla gospodarki przedsiębiorstw destrukcyjnie wpłynęła na konkurencyjność rynków, głównych czynników produkcji, stymulując wzrost inflacji.

Udział własności państwowej w polskiej gospodarce wynosi obecnie ok. 25 – 30% i dotyczy podstawowych dziedzin produkcji i usług, a zarządzanie firmami państwowymi ma ręczny charakter, z uwzględnieniem przede wszystkim bieżących interesów politycznych. Kierowanie spółkami państwowymi powierzane jest na ogół mało kompetentnym i często zmieniającym się menadżerom z nadania politycznego. Nie są oni zainteresowani długoterminowym, efektywnym rozwojem. Spowodowało to rozregulowanie całej gospodarki, która stała się zbliżona do tej, jaką była do roku 1990.

Rekomendacja 1

Należy powrócić do prywatyzacji gospodarki z wyłączeniem aktywów operatorów systemu przesyłowego (gaz, energia elektryczna, paliwa płynne) oraz elementów infrastruktury komunikacyjnej. Działalność państwa w gospodarce powinna koncentrować się na funkcjach regulacyjnych oraz na dbałości o konkurencyjność. Funkcji regulacyjnych nie może zastępować prymitywnie pojmowana polityka właścicielska.

Rekomendacja 2

Konieczne jest przestrzeganie statutowych uprawnień i kompetencji organów korporacyjnych spółek Skarbu Państwa i zaniechanie ręcznego sterowania przez urzędników zarządami tych spółek oraz podejmowanymi przez nich decyzjami, w tym wymuszania finansowania przedsięwzięć nie związanych z podstawowym profilem działalności przedsiębiorstwa i jego potrzebami.

Rekomendacja 3

Członkowie rad nadzorczych spółek państwowych powinni być rekrutowani spośród praktyków w dziedzinie zarządzania oraz autorytetów branżowych, jedynie w marginalnym stopniu z urzędników ministerstw i agend rządowych, którzy nie znają się na gospodarce. W radach nadzorczych nie powinno też być w ogóle polityków. Rady nadzorcze spółek, a także reprezentanci właściciela powinni być rozliczani ze źle podjętych decyzji, także personalnych.

Rekomendacja 4

Wyboru prezesów spółek, zwłaszcza tych o kluczowym znaczeniu dla gospodarki, rada nadzorcza dokonywać powinna spośród kandydatów niepolitycznych, zaproponowanych przez uznane firmy headhunterskie w procesie całkowicie utajnionym, by mogły brać w nim udział osoby o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Tak wybrany prezes powinien mieć prawo do skompletowania składu pozostałych członków zarządu, zgodnie z własną oceną ich profesjonalności, bo tylko wówczas cały zarząd działać będzie sprawnie i skutecznie. Nieodzownie jest odejście od praktyk częstego zmieniania zarządów firm.

Diagnoza

Energetyka jest jednym z kluczowych czynników decydujących o konkurencyjności polskiej gospodarki i o wynikach finansowych większości polskich firm. Tymczasem model funkcjonowania polskiej energetyki nie odpowiada obecnym potrzebom i jest źródłem wysokich kosztów społecznych.

Największe ułomności tego sektora polegają na archaicznym miksie energetycznym, opartym na blisko 70% udziale węgla kamiennego i brunatnego w produkcji energii elektrycznej, nie w pełni konkurencyjnym rynku energii zdominowanym przez spółki państwowe oraz dynamicznie rosnących kosztach emisji CO₂. Nadmierna koncentracja na dużych, scentralizowanych instalacjach oraz zaniedbanie działań ukierunkowanych na budowę rozproszonych, alternatywnych dla węgla źródeł energii, spotęgowane przez kryzys wywołany wojną w Ukrainie sprawiły, że ceny energii w Polsce należą do najwyższych w krajach UE.

Rekomendacja 1

Konieczne jest bardzo szybkie przygotowanie programu funkcjonowania polskiej gospodarki, uwzględniającego nadchodzące ograniczanie zużycia energii elektrycznej, węgla i gazu. Z uwagi na dużą wagę tego problemu dla długookresowej strategii rozwoju Polski programowi temu należy nadać charakter kryzysowy. Postulujemy też, by konieczna, ale bardzo kosztowna przebudowa systemu energetycznego finansowana była przede wszystkim przez krajowy i zagraniczny kapitał prywatny oraz przez środki pozyskane z Unii Europejskiej.

Rekomendacja 2

Niezbędne będzie szybkie i kompleksowe wdrożenie planu rozbudowy inwestycji w zakresie nowoczesnych sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Obecna infrastruktura przesyłowa nie jest bowiem w stanie przyjąć istotnie większych ilości energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i stanowi pierwszą barierę ograniczającą pozyskiwanie energii fotowoltaicznej i wiatrowej, będącej efektem inwestycji prywatnych. W trosce o zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa na poziomie ogólnokrajowym znacząco zwiększyć też należy moce przesyłowe energetycznych sieci transgranicznych.

Rekomendacja 3

Odblokowania wymagają przepisy dotyczące rozwoju energetyki odnawialnej przy uwzględnieniu nowych regulacji tego rynku, takich jak bezpośrednie umowy pomiędzy producentami energii odnawialnej i odbiorcami przemysłowymi (PPA) lub współdzielenie sieci przesyłowych przez farmę wiatrową i fotowoltaiczną (cable pooling). Dzięki takim rozwiązaniom już do roku 2025 OZE będą w stanie zauważalnie zwiększyć ilość dostępnej energii elektrycznej oraz obniżyć jej cenę. Jednocześnie kontynuować należy programy inwestycji w energię jądrową i energię wiatrową na morzu ze świadomością jednak, że energetyka jądrowa pozytywnie wpłynie na rynek dopiero w drugiej połowie lat 30., a energetyka morska - w horyzoncie najbliższych 5 – 10 lat.

Rekomendacja 4

Ograniczanie mocy wytwórczych w elektrowniach węglowych oraz harmonogram likwidacji mocy wydobywczych w kopalniach węgla kamiennego i brunatnego powinny zostać dostosowane do substytucji tych mocy wytwórczych źródłami nisko i zerowo emisyjnymi. Jednocześnie uzyskać należy w UE zgodę na przedłużenie wsparcia dla węglowego systemu rezerw mocy w horyzoncie do roku 2030. Gaz jako paliwo przejściowe w okresie transformacji energetycznej nie zaspokoi bowiem potrzeb gospodarki, więc przedłużenie funkcjonowania rezerw mocy w energetyce węglowej jest konieczne.

Rekomendacja 5

Dla poprawy funkcjonowania sektora energetycznego zwiększyć należy konkurencyjność rynku energii elektrycznej, paliw płynnych i gazu ziemnego. Cel ten realizować powinien UOKiK oraz polityka państwa przeciwdziałająca tworzeniu podmiotów o dominującym udziale w rynku. Wdrożyć też należy nowoczesne, cyfrowe systemy zarządzania popytem na energię, które otwarte będą na konkurencję sektora prywatnego.

Rekomendacja 6

Proponujemy generalną redefinicję pozycji i roli państwa w obszarze energetyki. Państwo powinno w pierwszej kolejności pełnić funkcję regulatora rynku energetycznego i zająć się budową infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego tj. linii przesyłowych i dystrybucyjnych oraz stworzyć zasady bezpieczeństwa energetycznego i źródła rezerwowe funkcjonujące poza rynkiem. Produkcja energii nie musi pozostawać w rękach państwa, a konieczna - choć bardzo kosztowna - przebudowa systemu energetycznego finansowana powinna być przede wszystkim przez krajowy i zagraniczny kapitał prywatny oraz przez środki pozyskane z Unii Europejskiej.

KLIMAT I ŚRODOWISKO

9

Diagnoza

Zarządzanie zagadnieniami klimatu i środowiska w Polsce, szczególnie na przestrzeni ostatnich dwóch dekad, w dużym stopniu podporządkowane było celom politycznym rządzących obozów, a nie najważniejszym wymogom gospodarczym.

Praktycznie każda zmiana opcji politycznej była rewolucją dla istniejących, niejednokrotnie dobrych rozwiązań systemowych, wprowadzając „nowe, ale własne” działania organizacyjne w obszarach niezwykle wrażliwych na chwilowe zmiany, takich jak transformacja energetyczna szczególnie związana z jakością powietrza, ale i w gospodarce odpadami, czy też wodami i ściekami.

Kilkakrotnie zmieniano strukturę organizacyjną, łącząc lub dzieląc różne działy gospodarki, wydzielając nawet niektóre komponenty (np. wody) poza resort zajmujący się środowiskiem.

Na przestrzeni ostatnich 5 lat zmieniano zarządzanie danymi środowiskowymi, wprowadzając całkowicie odmienne – niż istniejące od kilku dekad - systemy ich zbierania, ignorując istniejące ogromne i bezcenne zasoby danych. Dotyczy to szczególnie gospodarki odpadami, w tym Bazy Danych Odpadów, która do dnia dzisiejszego nie osiągnęła podstawowych celów ustawowych, szczególnie możliwości pobierania, walidacji i analizy danych w czasie rzeczywistym, nie mówiąc o monitorowaniu przepływu i śledzenia drogi odpadów. Powoduje to pomijanie poważnej części odpadów, skutkujące dwukrotnie wyższym niż w Europie funkcjonowaniem „szarej strefy odpadowej”.

Podobnie sytuacja wygląda z bankami emisji do powietrza, co wprowadziło dysonans w zarządzaniu tymi zagadnieniami w wojewódzkich jednostkach samorządów terytorialnych. Ze zbliżoną sytuacją mamy do czynienia w gospodarowaniu wodami.

Rekomendacja 1

Naszym zdaniem, co uwypuklaliśmy w swoich opiniach na przestrzeni ostatnich lat, posiadanie i zarządzanie informacjami środowiskowymi jest warunkiem skuteczności poprawy jakości środowiska. Sytuacja nie ulegnie poprawie, jeżeli nie zostanie przywrócona rola i ranga neutralnej politycznie służby cywilnej w tym obszarze. Jest to obecnie niezwykle istotne, ponieważ działania administracyjne są niejednokrotnie zdominowane i jednocześnie ograniczone trwającą wojną w Ukrainie. Jest to zrozumiałe, ponieważ ten konflikt sam w sobie stanowi ogromne zagrożenie środowiskowe nie tylko terenów wojennych, ale i sąsiadujących krajów, poprzez uwalnianie do powietrza, wody i gleby materiałów toksycznych pochodzących ze zniszczonych obiektów, infrastruktury, systemów sanitarnych oraz składowisk paliw i chemikaliów. Wpływ ten będzie na pewno długotrwały i trudny do naprawienia, tym bardziej, że ogrom cierpień ludzkich odsuwa bieżące problemy na plan dalszy.

Rekomendacja 2

Ignorowanie zasady, że pozytywne skutki dla jakości środowiska ujawniają się po wieloletnich konsekwentnych, a nie chwilowych działaniach naprawczych, spowodowało, że Polska jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych krajów europejskich. I to we wszystkich komponentach. Powietrze, szczególnie w okresie grzewczym, wręcz zagraża zdrowiu i życiu mieszkańców. Wielkość składowania niepotrzebnych odpadów i poziom szarej strefy są wielokrotnie wyższe niż w innych cywilizacyjnie rozwiniętych krajach. Gospodarka wodna charakteryzuje się bardzo niskim stopniem retencji, co oprócz perturbacji w zaopatrzeniu w wodę, uzależnia nas od przypadkowych zjawisk meteorologicznych. Również wzrasta od kilku lat poziom emisji CO₂, co stawia nas – w przeliczeniu na PKB – na jednym z najgorszych miejsc w Europie.

Uważamy, że w obecnej sytuacji tylko i wyłącznie głębokie zmiany systemowe mogą poprawić istniejącą sytuację.

Diagnoza

Mimo coraz większych wydatków na ochronę zdrowia, zarówno pacjenci, jak i wielu menadżerów ochrony zdrowia, bardzo krytycznie oceniają funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia w Polsce.

Jak wskazują wyniki badań opinii publicznej, problem niewydolności ochrony zdrowia jest problemem ewidentnie ponadpartyjnym. Szacuje się, że w tym roku wydatki na ten tak ważny sektor wyniosą prawie 175 mld złotych. Nakłady te będą stanowiły realnie, a więc z uwzględnieniem inflacji i wzrostu wynagrodzeń w ochronie zdrowia, tylko około 5,07 % PKB. Rząd deklarował je w tym roku na poziomie 6 % PKB.

Z takimi wynikami plasujemy się wśród krajów OECD na końcu tej statystyki, nawet za Węgrami, gdzie stan gospodarki jest zdecydowanie gorszy niż w Polsce. Sytuację pogarsza jeszcze ciągle rosnące zadłużenie podmiotów, które prognozuje się w tym roku na około 20 mld złotych, w tym 500 mln w parabankach.

Rekomendacja 1

Weryfikacji wymaga koszyk świadczeń gwarantowanych i zasady ich wyceny. Te ostatnie muszą uwzględniać konieczność zmiany wycen przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji z powodu inflacji, ustawowych zmian wynagrodzeń, wzrostu cen energii, leków, wyrobów medycznych.

Rekomendacja 2

Istnieje potrzeba fundamentalnych zmian w finansowaniu i organizacji systemu ochrony zdrowia. System ten powinien zostać zdecentralizowany, przy założeniu, że rząd ustala generalne zasady jego funkcjonowania, zaś sposób realizacji tych zasad powinien należeć do decyzji wykonawców świadczeń zdrowotnych.

Należy wykorzystać duży potencjał kadr zarządzających, a nie doprowadzać do ich ubezwłasnowolnienia. Formuła finansowania powinna pozwalać na realizację, nie tylko zakładanego ustawowo poziomu wynagradzania, ale też podnoszenie jakości świadczeń gwarantowanych. Tam, gdzie to jest zasadne należy wprowadzić oszczędności, takie jak np. 1-dniowe procedury szpitalne czy procedury prehabilitacji.

Aktualnie wykonuje się w naszych placówkach tylko kilka procent procedur 1-dniowych, podczas gdy w wielu krajach jest to już na poziomie 30%. Konieczne jest przeprowadzenie oddłużenia jednostek pod warunkiem przedstawienia stosownego planu restrukturyzacji i urealnienia koszyka i wyceny świadczeń gwarantowanych. Elementem systemu powinny być dodatkowe, suplementarne ubezpieczenia zdrowotne ze stosownym wsparciem fiskalnym.

Rekomendacja 3

Należy jak najszybciej doprowadzić do uchwalenia ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i zagwarantować odpowiednie środki na jej realizację. Ustawa powinna zakładać powołanie niezależnej od ministra zdrowia Rady ds. akredytacji. Członkami Rady powinni być przedstawiciele interesariuszy rynku ochrony zdrowia, w tym pacjentów i organizacji pracodawców. Należy w tej ustawie uwzględnić wytyczne WHO z dokumentu „Globalny plan działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa pacjenta na lata 2021-2030 - droga do uniknięcia możliwych szkód w ochronie zdrowia”. Zakłada on 7 celów strategicznych i 35 celów szczegółowych oraz prezentuje wskaźniki do monitorowania tych celów.

Rekomendacja 4

W związku z coraz szybszym wprowadzaniem sztucznej inteligencji w ochronie zdrowia należy podjąć prace nad odpowiednimi regulacjami w tym zakresie, by zapobiec negatywnym skutkom stosowania tego narzędzia. Wiele uregulowanych wcześniej zagadnień, jak np. ochrona praw człowieka, czy ochrona danych osobowych, nie jest aktualnie przygotowana na te nowe wyzwania.

WSPÓŁPRACA POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

11

Diagnoza

Przez ostatnie osiem lat rząd konsekwentnie niszczył dorobek współpracy naszego państwa z Unią Europejską, której jest członkiem, negując i lekceważąc postanowienia traktatowe i decyzje organów Unii i Sądu Europejskiego.

Pomijając wymierne straty w postaci nałożonych kar, ściąganych poprzez zmniejszenie wartości zaplanowanych dla Polski transferów, o wiele większe są straty polityczne, w postaci utraty wiarygodności władz i reprezentantów RP, na szczeblu Unii i jej organów. Od 1990 roku Polska wzmacniała swoją pozycję w Unii dzięki odpowiedzialności gospodarczej i politycznej, rzetelności oraz przestrzegania prawa unijnego. Szczytowym dowodem osiągniętego przez Polskę prestiżu było powierzenie Polakowi w latach 2014-2018 funkcji przewodniczącego Rady Europejskiej. Polska stała się też nieformalnym liderem polityki wschodnioeuropejskiej i partnerem dla największych państw Unii. Niestety trwająca 28 lat budowa zaufania i pozycji Polski w UE została w ciągu ostatnich 8 lat zaprzepaszczona i jej odbudowa wymaga zdecydowanych działań.

Rekomendacja 1

Potrzebne są natychmiastowe, rzeczywiste a nie pozorowane działania w celu odblokowania środków z KPO. W tym celu należy zakończyć spór dotyczący sądownictwa i praworządności oraz wykonać zalecenia i wyroki Trybunału Sprawiedliwości UE. Polska zobowiązała się do przestrzegania europejskich standardów demokracji, podpisując wielostronną umowę międzynarodową, jaką są Traktaty Unijne i wokół tej sprawy nie powinno być żadnych dyskusji. Pacta sunt servanda – umów trzeba przestrzegać i wykonywać w dobrej wierze. Ta wywodząca się z prawa rzymskiego zasada jest podwaliną demokracji od ponad 2 tysiącleci.

Rekomendacja 2

Konieczne jest wypracowanie wieloletniej strategii funkcjonowania Polski w ramach UE, zdefiniowanie listy polskich priorytetów i pozyskanie dla nich sojuszników. Podobnie opracowana powinna być lista dezyderatów odnośnie inicjatyw unijnych, niemożliwych lub trudnych do spełnienia przez Polskę w krótkim horyzoncie czasowym, takich jak np. szybka dekarbonizacja gospodarki. W takich sprawach, we współpracy z pozyskanymi sojusznikami, powinna zostać opracowana lista postulatów pod adresem UE i wskazana wielkość funduszy koniecznych dla realizacji założonych celów.

Rekomendacja 3

Niezbędne jest zapewnienie koordynacji polityki Polski wobec Unii. Zadanie to realizować powinien Minister Spraw Zagranicznych, poprzez jednego z wiceministrów lub sekretarza stanu. Obecny stan rozdrobnienia tych działań pomiędzy Prezydenta RP, Ministra do Spraw Europejskich, MSZ oraz poszczególne resorty rodzi tylko chaos. Misja Polski przy UE nie może być też zlepkim reprezentacji resortowych. Przełożonym dla wszystkich powinien być szef Misji w randze ambasadora. Dotychczasowa sytuacja, kiedy de facto ambasador nie wie, czym zajmują się pracownicy misji i od kogo otrzymują instrukcje jest absolutnie nie do zaakceptowania. Ponadto niezależnie od szczebla i umiejscowienia zagadnień UE w instytucjach i agendach rządowych sprawami tymi muszą zajmować się osoby kompetentne i zasada znajomości co najmniej 2 języków unijnych (poza językiem polskim) nie powinna podlegać dyskusji.

Rekomendacja 4

Należy zadbać o jakość nominacji polskich delegatów do organów Unii takich jak Komisja UE, Komitet Regionów, Komitet Ekonomiczno-Społeczny itd., a także wpływać na partie polityczne by ich kandydaci do Parlamentu Europejskiego i TSUE mieli wyższe wykształcenie, biegle posługiwali się językami obcymi i posiadali znajomość Traktatów Unijnych.

POPRAWA KONKURENCYJNOŚCI POLSKICH PRZEDSIĘBIORSTW

12

Diagnoza

Konkurencyjność polskich przedsiębiorstw na rynku europejskim i światowym determinowana jest niskim stopniem ich innowacyjności, a w tym słabym poziomem cyfryzacji i stosowania technologii Przemysłu 4.0, skromnym stopniem wykorzystania rozwiązań z zakresu automatyki przemysłowej i robotyzacji oraz generalnie słabym wyposażeniem firm w nowoczesne technologie i maszyny. Bardzo niewielkie są także wydatki firm na badania i rozwój.

Dotyczy to zwłaszcza przedsiębiorstw małych i średnich. W firmach dużych skłonność do działań innowacyjnych jest większa niż średnio w kraju. Wg badań Eurostatu, Polska zajmuje czwarte miejsce od końca wśród państw członkowskich jeśli chodzi o innowacyjność gospodarki.

Rekomendacja

Pobudzenie aktywności innowacyjnej przedsiębiorców stanowić powinno ważny cel działań rządu, gdyż dzięki temu zmniejszane będą ograniczenia w możliwości osiągnięcia trwałego, długookresowego wzrostu firm krajowych oraz zdobywania przez nie trwałej pozycji na rynkach międzynarodowych. Zadanie to powinno być realizowane przez:

- 1.** Usprawnienie dostępności do środków finansowych wspierających rozwój nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych, technicznych i technologicznych – zwłaszcza w firmach małych i średnich. Teoretycznie środków tych jest dużo i dostęp do nich jest łatwy. W praktyce pozyskanie dofinansowania jest bardzo biurokratyzowane i odbywa się wg bardzo niejasnych, a często również nierzetelnych reguł;
- 2.** Stworzenie systemu zachęt motywujących ośrodki uczelniane do kształcenia kadr potrafiących ukierunkować przedsiębiorstwa na uruchomienie działań podnoszących poziom ich cyfryzacji, informatyzacji i automatyzacji; zlikwiduje to barierę braku odpowiednich kadr zajmujących się doradztwem innowacyjnym;
- 3.** Przygotowanie programów wspierających współpracę w zakresie innowacji firm działających w tej samej branży, współpracę małych firm z ośrodkami naukowo-badawczymi oraz współpracę firm z instytucjami pomagającymi w rozwijaniu innowacyjności.

Diagnoza

Polski rynek kapitałowy znajduje się w poważnym zastoju, a nawet zapaści. Maleje liczba notowanych na giełdzie spółek (zwłaszcza tych niezwiązanych ze Skarbem Państwa), ponieważ spółki nie widzą korzyści z obecności na rynku kapitałowym.

Zmniejsza się udział inwestorów polskich i zagranicznych lokujących na giełdzie swoje środki pieniężne, bo wyceny spółek istotnie odbiegają od wyceny księgowej ich aktywów i bardzo niewiele jest spółek dywidendowych. Inwestycjami giełdowymi nie są także zainteresowane TFI i to zarówno jako kupujący aktywa, jak też przy „wychodzeniu” z inwestycji. Ogromne problemy mają firmy z uplasowaniem na rynku obligacji korporacyjnych. Powodem tego stanu jest przede wszystkim brak strategicznych programów budujących ramy dla promocji polskiej giełdy i rynku New Connect, brak nowoczesnych narzędzi, produktów i technologii dla rynku kapitałowego oraz stosowanie w procesach transakcyjnych przestarzałych rozwiązań IT. Bardzo ułomnie funkcjonuje również edukacja dotycząca giełdy i rynku kapitałowego.

Rekomendacja 1

Kluczowym czynnikiem pobudzenia krajowego rynku kapitałowego będzie zbudowanie systemu zachęt dla debiutów oraz kolejnych nowych emisji akcji na podstawowym parkiecie giełdy, co wiązać się również musi z aktywizacją i wsparciem dla krajowych domów maklerskich.

Rekomendowana jest także pomoc polskim spółkom chcącym przy emisjach nawiązać współpracę z zagranicznymi domami maklerskimi, co pozwoli przyciągnąć do Polski kapitał zagraniczny. Konieczny będzie także powrót dla krajowych spółek do instytucji „roadshow” na rynkach zagranicznych.

Rekomendacja 2

Istotnym warunkiem ożywienia polskiej giełdy jest odbudowa wiarygodności u zagranicznych i krajowych inwestorów. Konieczne jest podjęcie działań pozwalających przekonać inwestorów giełdowych, że polskie spółki spełniają kryteria ESG (ocena spółek dotycząca ochrony środowiska, społecznej odpowiedzialności i ładu korporacyjnego) oraz że polskie spółki są bezpieczne z punktu widzenia podstawowych zasad prawa handlowego. Dotyczy to przede wszystkim firm, w których dominujący pakiet akcji posiada Skarb Państwa bądź agendy lub podmioty państwowe, gdyż w ostatnich latach w tej grupie spółek występowały częste przypadki łamania lub naginania przepisów KSH dla doraźnych potrzeb politycznych rządu.

Rekomendacja 3

Niezbędne jest zwiększenie atrakcyjności podatkowej rynku kapitałowego poprzez system ułatwień i zachęt podatkowych dla podmiotów giełdowych. Spółki publiczne, których akcje notowane są na giełdzie, korzystać powinny z przywileju transparentności w ramach systemu podatkowego.

PRZEMYSŁ FARMACEUTYCZNY

14

Diagnoza

W ostatnich latach pogłębiał się zakres systemowych i doraźnych przepisów skutkujących ograniczeniem możliwości efektywnego prowadzenia aktywności biznesowej firm w wielu branżach przemysłu i usług.

Jest to konsekwencją tendencji do nadmiernego regulowania działalności przedsiębiorców lub trendu do rosnącej fiskalizacji dochodów firm, a często wynikiem nieprzemyślanych decyzji urzędników państwowych.

Na krajowy potencjał branży farmaceutycznej składa się kilkanaście zakładów produkcyjnych wytwarzających szerokie spektrum leków generycznych. Refundowany rynek krajowy wykorzystuje, jednak tylko ok. 30% produkcji rodzimych przedsiębiorców, ponieważ system refundacyjny preferuje tańsze od krajowych leki importowane, przede wszystkim z Azji. Z punktu widzenia suwerenności lekowej plasuje to Polskę w gronie najmniej bezpiecznych lekowo krajów europejskich, a ponadto rosnące koszty i spadek rentowności tej branży spowodował ograniczanie inwestycji w przemyśle farmaceutycznym.

Rekomendacja

Dla pobudzenia rozwoju krajowej produkcji farmaceutycznej oraz poprawy bezpieczeństwa lekowego obywateli rekomendujemy:

- 1.** Wdrożenie mechanizmu preferencji cenowych dla refundowanych leków polskich producentów i ograniczenie presji na obniżanie cen polskich leków podlegających refundacji;
- 2.** Wprowadzenie indeksacji cen leków refundowanych pochodzących od krajowych producentów, względem inflacji lub zbiorczego wskaźnika kosztów przemysłu farmaceutycznego;
- 3.** Po wygaśnięciu ochrony patentowej leku innowacyjnego umożliwienie natychmiastowego objęcia refundacją konkurencyjnego cenowo, takiego samego leku krajowego;
- 4.** Uznanie producentów leków oraz czynnych substancji farmaceutycznych za podmioty o szczególnym znaczeniu dla gospodarki i przygotowanie programu wsparcia dla tej branży, ponieważ odpowiada ona za bezpieczeństwo zdrowotne społeczeństwa, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych, jaką była np. pandemia COVID.

Diagnoza

W większości krajów UE spółdzielczość stanowi ważną i skuteczną siłę napędową szeregu obszarów gospodarki. W Polsce natomiast nadal funkcjonują przepisy dyskryminujące działalność spółdzielczą. Państwo polskie nie ratyfikowało Międzynarodowych Zasad Spółdzielczych i formalnie nie uznało orzeczenia TSUE z roku 2011 mówiącego, że spółdzielnie mają prawo działać zgodnie ze specyficznymi zasadami odróżniającymi je od spółek prawa handlowego.

W związku z powyższym, spółdzielcza forma prowadzenia działalności gospodarczej w naszym kraju od lat boryka się z ograniczeniami ze szkodą dla przedsiębiorców-spółdzielców.

Rekomendacja

Dla rozwoju spółdzielczości, wzorem wysoko rozwiniętych krajów UE, konieczne jest:

- 1.** Usunięcie z ustawodawstwa podatkowego przepisów dyskryminujących spółdzielnie, w tym przepisów dotyczących podwójnego opodatkowania;
- 2.** Wprowadzenie przepisów dotyczących naliczania podatku dochodowego wyłącznie od transakcji przeprowadzanych z osobami trzecimi, nie będącymi członkami spółdzielni;
- 3.** Wprowadzenie prawa pozwalającego na zwolnienie spółdzielni z podatku dochodowego pod warunkiem przeznaczenia środków na zwiększenie funduszu zasobowego spółdzielni;
- 4.** Wprowadzenie zasady niepodzielności części majątku spółdzielczego;
- 5.** Wdrożenie przepisów umożliwiających przekształcanie podmiotów prawa handlowego w spółdzielnie we współpracy z samorządem lokalnym;
- 6.** Umocnienie w prawie spółdzielczym pozycji Krajowej Rady Spółdzielczej i Związków Rewizyjnych.

Autorzy

Business Centre Club - największa w Polsce organizacja zrzeszająca pracodawców.

BCC posiada ponad trzydziestoletnie doświadczenie w prowadzeniu aktywnego lobbingu gospodarczego na rzecz ochrony interesów polskich przedsiębiorców, a także rozwoju gospodarki wolnorynkowej oraz tworzenia i wdrażania koniecznych regulacji prawnych.

Organizacja reprezentuje interesy pracodawców w Radzie Dialogu Społecznego, której od 2022 roku przewodniczy, a także uczestniczy w najważniejszych dyskusjach dotyczących spraw społecznych i gospodarczych kraju.

Ekspert BCC współtworzą i opiniują ustawy gospodarcze i uczestniczą w pracach komisji parlamentarnych.

Do BCC należą przedstawiciele wszystkich branż, międzynarodowe korporacje, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, firmy telekomunikacyjne, najwięksi polscy producenci, uczelnie wyższe, koncerny wydawnicze i znane kancelarie prawne.

Firmy zrzeszone w organizacji zatrudniają ponad 400 tysięcy pracowników, ich siedziby rozlokowane są w 250 miastach, a przychody wynoszą ponad 200 miliardów złotych.

BCC posiada 22 loże regionalne.

Od początku swojego istnienia BCC propaguje idee społecznej odpowiedzialności biznesu.

Diagnoza powstała we współpracy z ekspertami BCC oraz think tanku Gospodarczego Gabinetu Cieni (GGC) BCC

Stanisław Gomułka, główny ekonomista BCC, minister finansów GGC

Ryszard Kalisz, minister ds. wymiaru sprawiedliwości BCC

Łukasz Bernatowicz, prezes Związku Pracodawców BCC

Marek Zieliński, ekspert ds. kontroli skarbowej i prawa podatkowego

Wojciech Nagel, minister ds. ubezpieczeń społecznych GGC

Michał Borowski, minister ds. podatków GGC

Joanna Torbé, ekspert ds. rynku pracy

Grażyna Magdziak, minister skarbu i prywatyzacji GGC

Maciej Stańczuk, przewodniczący Komisji Transformacji Energetycznej BCC

Ryszard Pazdan, minister środowiska GGC

Anna Janczewska, minister ds. zdrowia GGC

Jarosław Mulewicz, członek-założyciel BCC

Jacek Goliszewski, prezes BCC, wiceprzewodniczący GGC

Marcin Tumanow, ekspert ds. funduszy unijnych

Jarosław Grzywiński, ekspert ds. rynków kapitałowych

Krzysztof Kopeć, ekspert ds. przemysłu farmaceutycznego

Janusz Steinhoff, przewodniczący GGC

Mieczysław Grodzki, minister ds. spółdzielczości GGC

Jacek Golszewski
Prezes Business Centre Club

Tel. +22 582 61 01
jacek.golszewski@bcc.pl

Elżbieta Glapiak
Dyrektor
Departament Analiz i Inicjatyw Gospodarczych
Business Centre Club

Tel. +22 582 61 01
elzbieta.glapiak@bcc.pl

Business Centre
Club

www.bcc.org.pl

Warszawa, lipiec 2023